АДАМДАРДЫН ЭМЕС, ВИРУСТУН АРТЫНАН ТҮШӨЛҮ: КОРОНАВИРУС ТУУРАЛУУ

СТЕРЕОТИПТЕР МЕНЕН КАНТИП КҮРӨШӨБҮЗ?

United Nations .
Educational, Scientific and .
Cultural Organization

UNESCO Institute for Information Technologies in Education

Вирус менен күрөштө коркуу сезими эмес, фактылар гана жардам бере алат

Cultural Organization

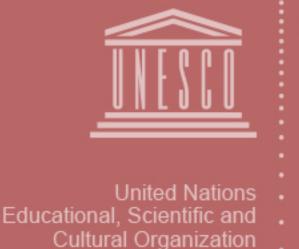

UNESCO Institute for Information Technologies in Education

Жаңы коронавирустун жугуу жолдору, дарылоо жана анын алдын-алуу ыкмалары тууралуу билимдин жана маалыматтын аздыгынан улам бизде коркуу сезими пайда болот

Стереотиптер жана ушак кептер коронавирусту жуктуруп алган адамдарга карата стигманы жана басмырлоону күчөтүп, вирустун жайылышы менен натыйжалуу күрөшүүгө бут тосуп жатат

UNESCO Institute for Information Technologies in Education

Эмне үчүн стигма жана дискриминация эпидемияга каршы турууда тоскоол болот?

Коомчулук билип калса, басмырлайт, карантинге алып, ооруканага жаткырат" деп корккон көп адамдар өзүн начар сезгенин билсе да муну жашырып, медициналык жардам суроодон жалтанып, муну менен айланасына чоң коркунуч

Бирок стигманы жана басмырлоону кантип жеңсе болот?

жаратышы ыктымал

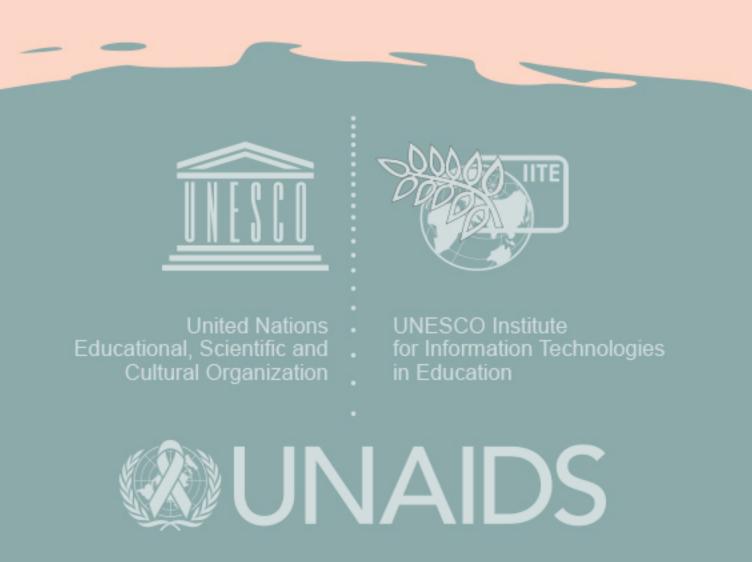

Сөздү ылгап айтыңыз

Кайсы бир өлкөнүн жарандары (же кайсы бир аймактын тургундары) оорунун булагы болду деген сөздөрдү айтпаңыз. Апыртпай, жалпылаштырбай сүйлөгөнгө аракет кылыңыз.

ООБА: жаңы коронавирус чакырган оору, COVID-19; коронавирус жуктурган адамдар; коронавирус болушу мүмкүн адам; оорунун тастыкталган учуру.

ЖОК: "Кытай/Ухань вирусу", "жаңы кара тумоо", "айыккыс, өтө кооптуу", "вирустун курмандыгы", "вирусту жайылтуучу", "айлана-чөйрөдөгүлөргө вирусту жуктуруу"

Ойдон чыгарылган кептерге каршы туруңуз

Эмне үчүн коронавирус тууралуу ойдон чыгарылган кептерге (анын пайда болушу, жайылуу жолдору, дарылоо жана алдын алуу ыкмалары тууралуу жалган маалыматтарга) ишенбеш керектигин жай жана сылык түшундүрүп бергенге аракет жасаңыз. Ишенимдүү, текшерилген маалымат булактарына таянып, жүйө келтирип түшүндүрүп бериңиз

Татаал медициналык терминдерди колдонбостон, мүмкүн болушунча жөнөкөй жана түшүнүктүү тилде айтып бериңиз

Жароокер болуңуз

Эч кимди айыптабаганга аракет кылыңыз: вирусту жуктуруп алган биринчи адамды издөө же кайсы бир өлкөнү/анын жарандарын сындоо вирус менен күрөштө жардам бербейт

Сиздин саламаттыгыныз, бейкапар жашооңуз жана коопсуздугуңуз үчүн пандемия шарттарында ишин улантып жаткан адамдарга сый-урмат жана түшүнүү менен мамиле жасаңыз

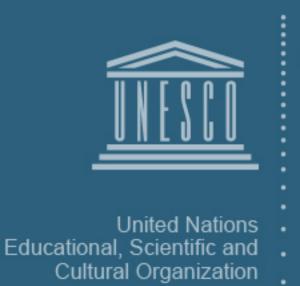

Сактык чараларын кармануу канчалык маанилүү болгонун жеткириңиз

Пандемия маалында жоопкерчиликтүү жүрүм-турум тууралуу туугандарыңыз, досторуңуз жана кесиптештериңиз менен сүйлөшүңүз

Карантин киргизилип калса анын эрежелери кандай болоорун талкуулап, колду туура жууганды, туура чүчкүрүп, жөтөлгөндү өз мисалыңызда көрсөтүп бериңиз. Ошондой эле адам көп жүргөн жерде кандай сактык чаралары көрүлүшү керектигин айтып бериңиз

Ар бир адамдын ден соолукка укугу бар

Ар бир адамдын физикалык жана психикалык саламаттыкка укугу бар. Бул укук 1966-жылы түзүлгөн Экономикалык, социалдык жана маданий укуктар тууралуу Эл аралык пактта бекитилген

Бул ар бир адамдын, анын ичинде коронавирус менен жашаган, же ага кандайдыр бир тиешеси бар адамдардын дарыланууга, өз ден соолугуна байланышкан чечимдерди кабыл алууга, басмырлоосуз, татыктуу мамилеге укугу бар

